

RESERVILÄISLIITTO r.y.

Vantaa, 31.12.2012

Päeesikunta Henkilöstöosasto

Viite: Lausuntopyyntö 9.11.2012, asia nro 3932/2012

RESERVILÄISLIITON HUOMIOITA VAPAAEHTOISEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUKSEN KEHITTÄMISEN PERUSAJATUKSESTA

Reserviläisliitto kiittää tiedoksi saamastaan lausuntopyynnöstä koskien vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämisen perusajatusta.

Reserviläisliitto on tyytyväinen siihen painoarvoon, jonka vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittäminen on saanut puolustusvoimien johdolta.

Suunnittelun perustaksi tarkoitettu perusajatatus sisältää 12 pääkohtaa, joista edustavat laaja-alaisesti vapaaehtoisen maanpuolustuksen eri osa-alueita. Useimmat pääkohdista ovat olleet esillä reservin koulutuksen kehittämisestä käydyssä keskustelussa jo aikaisemminkin mm. Siilasmaan työryhmän suosituksina.

1. Paikallispataljoonien perustaminen osana paikallisjoukkoja tarjoaa Reserviläisliiton aktiivisille jäsenille nykyistä laajemmat mahdollisuudet erilaisiin erityisosaamista vaativiin toimintoihin, johtotehtäviin sekä kouluttajina toimimiseen. Paikallispataljoonien esimies-tehtävät pystytään täyttämään vapaaehtoisilla reserviläisillä, joilla on tehtävän edellyttämä osaaminen ja toimintakyky. Ilmeisesti suuri osa miehistötehtävistä joudutaan täyttämään edelleen normaalin sijoittamisen kautta, mikä on huomioitava joukon koulutusta suunniteltaessa.
2. Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen käyttö kaikkien joukkojen koulutuksessa ei muuta nykyistä reservin koulutusjärjestelmää. Sekä kertausharjoituksia, puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia että MPK:lta tilattavaa sotilaallista koulutusta tulee käyttää myös paikallisjoukkojen kouluttamiseen vaikka vapaaehtoisen koulutuksen painopiste olisikin paikallisjoukoissa.
3. Vapaaehtoisen sotilaallisen koulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen puolustusvoimauudistuksen asevelvollisuutta vahvistavien toimenpiteiden osana on äärimmäisen tärkeää. Yksi Reserviläisliiton suurimmista huolista on, että puolustusvoimauudistuksen yhteydessä puolustusvoimat luopuu kustannussäästöjen vuoksi reservin koulutuksen ja omaehtoisen harjoittelun kannalta tärkeistä harjoitus- ja ampuma-alueista. Reserviläisliiton jäsenistössä löytyy verkkokoulutusosaajia, joita voidaan hyödyntää PVMOODLE –virtuaalisen oppimisympäristön käytössä reservin eri koulutustapahtumissa. Reserviläisliitto on myös kiinnostunut PVMOODLE:n käytöstä liiton sisäisessä koulutuksessa.

4. Reserviläisliitolla on koko valtakunnan kattava yhdistys- ja piiriorganisaatio, joka pystyisi sekä tiedottamaan että neuvomaan ja ohjaamaan reserviläisiä hakeutumaan osaamisensa mukaisiin poikkeusolojen tehtäviin (vrt. ammatinvalinnanohjaus). Piirit ja yhdistykset voisivat myös etsiä erityisosaamista vaativiin tehtäviin sopivia reserviläisiä joko liiton 35000 reserviläisen joukosta tai paikallistuntemuksen perusteella myös muista alueen reserviläisistä (vrt. headhunting). Em. toimet edellyttävät, että yhdistysten ja piirien toimijoilla on tieto millaisia tehtäviä poikkeusolojen organisaatioissa on täytettävänä ja mitkä ovat niiden osaamisvaatimukset.
5. Reserviläisjärjestöt voisivat ohjata reserviläisiä kehittämään omaehtoisesti omaa poikkeusolojen tehtävässään tarvitsemaansa osaamista mm. suosittelemalla osallistumista tietyille MPK:n kursseille (vrt. opinto-ohjaus). Näin kouluttautumisesta saataisiin nousujohteista ja koulutus kohdentuisi tehokkaammin sitä tarvitseville reserviläisille. Reserviläisjärjestöt tarjoavat myös laajan valikoiman välineitä kenttäkelpoisuuden kehittämiseen. Oman poikkeusolojen tehtävän vaatiman suorituskyvyn tunteminen ja järjestöjen tarjoama ohjaus ja tuki (vrt. valmennus, personal training) tekisivät ammutataidon ja fyysisen kunnon kehittämisestä tavoitteellista ja tehokasta.
6. Reserviläisjärjestöillä on pitkä kokemus vapaaehtoisten johtamisesta ja motivoinnista, jota voidaan hyödyntää reserviläisten kannustejärjestelmien kehittämisessä. Myös MPK on hiljattain tehnyt laajan selvityksen erilaisista tavoista kannustaa vapaaehtoisia toimijoita.
7. Puolustusvoimien henkilökunnan käyttöä reserviläisten kouluttamisessa lähivuosina MPK:n kursseilla tulisi harkita myös henkilökunnan täydennyskoulutuksen näkökulmasta.
8. Reserviläisten osaamista voitaisiin hyödyntää selvästi nykyistä laajemmin puolustusvoimien koulutustapahtumissa. Koulutettavan joukon reserviläisjohto pitäisi sitouttaa koulutuksen suunnitteluun, valmisteluun ja toteuttamiseen. Taistelukoulutusyksiköitä voitaisiin käyttää nykyistä enemmän koulutuksen tukena. Aluetoimistojen ruuhkaa mm. harjoitusten käskytyksissä voitaisiin helpottaa käyttämällä ko. tehtäviin sijoitettuja ja koulutettuja reserviläisiä.
9. Puolustusvoimien poikkeusolojen tehtäviin varaamien reserviläisten määrä supistuu, jolloin koulutettuja ja motivoituneita reserviläisiä jää enenevässä määrin ilman sotilailista poikkeusolojen tehtävää. Näitä reserviläisiä voitaisiin kohdentaa muiden viranomaisten käyttöön, mikäli viranomaisilla olisi selvä käsitys henkilöstötarpeestaan. Reserviläisten varaamiseen voitaisiin käyttää VAP-menettelyä ja tarvittava lisäkoulutus voitaisiin toteuttaa MPK:n toimesta.
10. Reserviläisliiton nykyisestä jäsenistöstä löytyy runsaasti rauhanturva- ja kriisihallinta-tehtävissä toimineita reserviläisiä, joiden osaamista joukkojen suorituskykyä kehitettäessä voidaan hyödyntää. Liitto pystyy lisäksi kannustamaan reserviläisiä hakeutumaan kriisinhallintatehtäviin tiedottamisen sekä neuvonnan ja ohjauksen kautta.
11. Sotilasläänien lakkauttaminen sekä aluetoimistojen määrän vähentäminen ja siirtäminen joukko-osastojen alaisuuteen muuttaa reserviläisjärjestöjen piiritason hyvin toimivaa yhteistyötä puolustusvoimien kanssa. Reserviläisliitto pitää tärkeänä, että reservi-

läispiirit ja aluetoimistot kehittävät uusia yhteistyön muotoja yhdessä paikalliset olosuhteet huomioiden ja että tähän varataan aluetoimistoissa riittävät resurssit. Asevelvollisten sähköisten palveluiden kehittämisen ei ole suoranaisia vaikutuksia aluetason yhteistyöhön maanpuolustusjärjestöjen ja puolustusvoimien välillä. Joukko-osastojen esikuntapäälliköt, joiden vastuulle yhteydenpito maanpuolustusjärjestöihin ilmeisesti siirryy, tulisi riittävästi perehdyttää tähän tehtävään. On myös tärkeää, että he olisivat mukana yhteistyössä jo siirtymäkauden aikana, jotta yhteistoiminnassa tärkeät henkilökohtaiset kontaktit eivät pääse katkeamaan. Reserviläisliitto pitää tärkeänä, että eri puolustushaarojen joukko-osastojen lisäksi myös varikot ja muut puolustusvoimien toimipisteet huomioitaisiin kun yhteistyötä reserviläispiirien ja -yhdistysten kanssa kehitetään. Lisäksi yhteistyötä kehitettäessä on huomioitava Rajavartiolaitos, jonka toimipisteisiin osa reserviläispiireistä ja -yhdistyksiltä tällä hetkellä tukeutuu.

12. Reserviläisliitto pitää hyvänä, että kaikkien vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestöjen mahdollisuudet tukea puolustusvoimia selvitetään.

Reserviläisliitto on valmis osallistumaan paikallisjoukkojen suunnitteluun ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämiseen yhteistyössä puolustusvoimien ja muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa. Reserviläisliitto on myös valmis osallistumaan asioista tiedottamiseen myöhemmin erikseen sovittavalla tavalla.

Lisätietoja Reserviläisliiton huomioista antavat liiton sotilas- ja koulutustyöryhmän puheenjohtaja Juha Parkkonen, p. 040 8663 055 tai s-posti juha.parkkonen@gmail.com ja liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.

Reserviläisliitto ry